

RUSYA FEDERASYONU

MOBİLYA SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Ekim 2025

Raporu Hazırlayan: St. Petersburg Ticaret Ataşeliği

İÇİNDEKİLER

1. Ülke Pazarında Mobilya Sektörü	4
1.1 İlgili Sektörde Üretim	4
1.2 Ortalama Üretici Fiyatları.....	6
1.3 Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler	7
1.4 Mobilya Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi.....	8
2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti.....	10
2.1 Mobilya Sektöründe Rusya'nın En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke.....	11
2.2 Mobilya Sektöründe Rusya'nın En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke.....	11
2.3 Mobilya Sektöründe Rusya'nın Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)	12
3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)	14
3.1 Sektörde Ülkemizin Rusya'ya İhracatı (1.000 \$)	14
4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş.....	14
4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler	14
4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı	15
4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri	16
4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar	16
4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler	16
4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?.....	16
4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri.....	17
4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri.....	17
4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler	17
4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi .	17
4.9 Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler	18
4.10 Sektörde Standartlar	18
4.11 Sektörde Etiketleme.....	19
4.12 Sektörde Ambalajlama	20
4.13 Lojistik.....	21
4.14 Dağıtım Kanalları	21
4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)	23
4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri	23
4.15.2 Özel Günler ve Bayramlar.....	24
4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları	25
4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri	25

4.15.5	E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler.....	26
4.15.6	E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri.....	26
4.16	Tanıtım ve Pazarlama	27
4.17	Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler	27
4.18	Sektörde Vergiler.....	28
4.19	Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller	29
5.	Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar.....	29
6.	Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler	30
7.	Mobilya Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler	30
8.	Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar.....	31
9.	Genel Değerlendirme	31
10.	Yararlı Adresler	32
11.	Kaynakça	33

MOBİLYA SEKTÖRÜ

PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

1. Ülke Pazarında Mobilya Sektörü

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Rusya Federasyonu'nda mobilya üretimi hem yurtiçi, hem de yurtdışı pazarlara yönelik gerçekleştirilmekte olup, son yıllarda batı ülkelerinin yaptırımları, uluslararası markaların pazardan çekilmesi, ithalat üzerindeki sınırlamalar, kamu alım stratejileri ve devlet teşvikleri nedeniyle yerli üretimde hacim ve ürün çeşitliliği açısından artış gerçekleşmiştir. Özellikle, 2022 yılından itibaren batılı ülkelerle yaşanan diplomatik gerilimler ve yaptırımlar sonucunda, ithalat azalmış ve ortaya çıkan boşluğu doldurmak üzere yerli üreticiler devreye girmiştir.

Rusya'da mobilya sektöründe yabancıların payındaki azalışa ilişkin olarak İsveç kökenli IKEA'nın pazardan çıkması örnek olarak gösterilebilir. Rusya'daki yaklaşık her dört mobilyadan birinin satıldığı 26 IKEA mağazası, 2022 yılında meydana gelen jeopolitik gelişmelerden sonra kapanmış, IKEA'nın Rusya'da üretim gerçekleştirdiği dört fabrikası da faaliyetlerini durdurmuştur¹. IKEA'nın söz konusu fabrikalarında hâlihazırda Rus markaları ile yerli üreticiler mobilya üretmekte, ayrıca, paralel ithalat ile getirilen bazı IKEA ürünleri piyasada bulunabilmektedir².

Rusya'da 2024 yılı itibariyle, mobilya sektöründe yaklaşık olarak 14 bin firma faaliyet göstermekte olup³, 522 milyar Ruble (5,6 milyar ABD Doları) değerinde, 75,7 milyon adet mobilya üretilmiştir. Rusya Mobilya ve Ağaç İşleme İşletmeleri Birliğinden (AMDPR) edinilen söz konusu verilere göre, mobilya üretiminde önceki yıla göre değer olarak %17,3; miktar olarak ise %12,6 artış gerçekleştirilmiştir.

Rusya mobilya sektörünün üretim yapısı incelendiğinde, yatak odası mobilyaları başta olmak üzere, oturma odası mobilyaları, mutfak mobilyaları gibi tüm alt kategorilerde büyümenin pozitif olduğu görülmektedir. Rusya'da 2024 yılında önceki yıla göre yatak odası için karyola, komodin ve dolap üretimi %44,1 artışla 11,6 milyon adet; metal karyola üretimi %15 artışla 634 bin adet, yemek masası ve mutfak dolabı üretimi %15,6 artışla 3,8 milyon adet, yatak ve yatak bazası üretimi ise %6 artış ile 16,7 milyon adet olarak gerçekleşmiştir⁴.

Mobilya sektöründe önceki yıla göre, 2024 yılında ahşap ofis mobilyası üretimi % 27 artışla 47,9 milyar Ruble (518 milyon ABD Doları), plastik mobilya üretimi ise % 31 artışla 3,2 milyar Ruble'ye (34 milyon ABD Doları) ulaşmıştır⁵.

Rusya iş dünyası hakkındaki gelişmeleri derleyen Kommersant haber ajansının verilerine göre, 2024 yılında en çok gelir elde eden ilk 10 Rus mobilya üreticisi ve gelirleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır⁶:

¹ https://www.rbc.ru/spb_sz/02/05/2025/68147d5e9a7947c1b19029f7

² https://www.rbc.ru/spb_sz/02/05/2025/68147d5e9a7947c1b19029f7?ysclid=mi344igyj399159068

³ <https://www.kommersant.ru/doc/7833765>

⁴ <https://lesprominform.ru/articles.html?id=6832>

⁵ <https://lesprominform.ru/articles.html?id=6832>

⁶ <https://www.kommersant.ru/doc/7833694>

Şirket	Gelir (milyar Ruble)
OOO Askona Vek	16,88 (182 milyon ABD Doları)
OOO BZTO	11,07 (119 milyon ABD Doları)
OOO Litvud	11,02 (119 milyon ABD Doları)
OOO Mebelnaya Fabrika Mariya	10,71 (115 milyon ABD Doları)
OOO Bürokrat	10,49 (113 milyon ABD Doları)
OOO Orma Grup	9,96 (107 milyon ABD Doları)
OOO Jivıye divanı	9,46 (102 milyon ABD Doları)
OOO Korol divanov	8,78 (94 milyon ABD Doları)
OOO Lüsonella	8,12 (87 milyon ABD Doları)
AO OZ Mikron	7,21 (77 milyon ABD Doları)

Kaynak: Kommersant Haber Ajansı

Rusya’da mobilya üretimi Merkez Federal Bölgesi (Moskova, Vladimir, Penza), Volga Federal Bölgesi (Nijniy Novgorod, Saratov), Kuzey Batı Federal Bölgesi (St. Petersburg, Leningrad Bölgesi) ve Güney Federal Bölgesinde (Krasnodar) yoğunlaşmış olup, her bölgede farklı ürün kategorisinde üretimin kümелendiğini söylemek mümkün bulunmaktadır.

Bu çerçevede, Merkez Federal Bölgesi’ndeki mobilya üreticileri koltuk, yatak, kanepeler, çekyat ve şilte gibi ürünlerin üretiminde yoğunlaşmıştır. Bölgedeki önemli üreticilerden biri olan ve Vladimir’de faaliyet gösteren OOO Askona Vek, 10 fabrikasıyla günlük 1.000 yatak ve 500 kanepeler üretim kapasitesine sahiptir. Firma, ürünlerini Rusya, Belarus, Kazakistan, Özbekistan ve Azerbaycan’a ihraç etmekte ve kendi perakende zinciri Askona aracılığıyla iç pazarda satmaktadır. Aynı bölgede yer alan OOO Litvud ise kanepeler, çekyat ve koltuk üretimi yapmakta ve ürünlerini başta Askona olmak üzere perakende zincirlerine tedarik etmektedir. Volga Federal Bölgesi, ofis mobilyası üretiminde öne çıkmaktadır. Nijniy Novgorod’da bulunan OOO BZTO, 1960’tan beri mağaza, showroom ve depo gibi ticari mekânlar için mobilya üretmektedir. Saratov Bölgesi’ndeki OOO Mebelnaya Fabrika Mariya ise mutfak mobilyaları, dolaplar ve banyo mobilyalarında uzmanlaşmış olup, aylık 10 bin mobilya takımı üretim kapasitesiyle perakende zincirlere tedarik sağlamaktadır.

Moskova Bölgesi’nde 1977’den beri faaliyet gösteren OOO Bürokrat, "Bürokrat" markası altında ev, ofis, mutfak ve çocuk koltukları üretmektedir. Firma, aynı zamanda “Zombie” ve “Knight” markalarıyla bilgisayar oyunu koltukları üreterek bu ürünleri ihraç etmektedir.

Pazardaki önemli firmalardan IKEA’nın 2022’de Rusya’da çekilme kararının ardından, bu şirkete ait tesisler yerel yatırımcılarca devralınarak üretime devam etmektedir. Novgorod Bölgesi’ndeki eski IKEA fabrikaları, Invest Plus şirketinin mülkiyetinde faaliyet göstermektedir. Bu tesislerden birinde "Extravert" markasıyla lamine sunta levha, diğerinde ise "Veha" markasıyla sunta mobilya üretimi yapılmaktadır. Leningrad Bölgesi’nde bulunan ve eski IKEA’ya ait olan Tihvin ile Kirovsk şehirlerindeki Vyatka fabrikaları ise Luzales şirketine devredilmiştir. Söz konusu tesisler, "Luzales-Tihvin" ve "Luzales-Vyatka" adları altında üretim kapasitelerini korumakta; ürün gamlarına yeni modeller eklenmekle birlikte, temel üretim yapısı değişmeden sürmektedir. Bu fabrikalarda üretilen ürünler, başta Askona ve Hoff olmak üzere büyük perakende zincirlerinde satılmaya devam etmektedir.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Rusya Federal Devlet İstatistik Servisi (Rosstat) tarafından açıklanan resmi verilere göre, 2024 yılında ortalama üretici fiyatları mutfak mobilyası takımı için 1.556 ABD Doları, yatak odası mobilya takımı için 1.197 ABD Doları, yatağa dönüşebilen ahşap kanepeler için 258 ABD Doları olmuştur. Aşağıdaki tabloda detaylarına yer verilen resmi ortalama üretici fiyatlarının, piyasadaki reel fiyatların oldukça altında olduğu değerlendirilmektedir.

Ürünler	2020 ⁷	2021 ⁸	2022 ⁹	2023 ¹⁰	2024 ¹¹
Mutfak masası	4.483 ₺ 62 \$	5.820 ₺ 79 \$	3.767 ₺ 55 \$	2.555 ₺ 30 \$	2.681 ₺ 29 \$
Mutfak dolabı	3.978 ₺ 55 \$	4.347 ₺ 59 \$	5.890 ₺ 86 \$	5.280 ₺ 62 \$	2.496 ₺ 27 \$
Mutfak mobilyası takımı	6.219 ₺ 86 \$	29.984 ₺ 407 \$	18.561 ₺ 271 \$	83.372 ₺ 979 \$	143.737 ₺ 1.556 \$
Şilte	3.182 ₺ 44 \$	3.241 ₺ 44 \$	3.904 ₺ 57 \$	4.599 ₺ 54 \$	4.530 ₺ 49 \$
Kanepeler, yatağa dönüşebilen ahşap kanepeler	19.020 ₺ 263 \$	20.996 ₺ 285 \$	23.698 ₺ 346 \$	26.400 ₺ 310 \$	23.850 ₺ 258 \$
Ahşap karyola (yetişkinler için)	8.389 ₺ 116 \$	10.977 ₺ 149 \$	7.465 ₺ 109 \$	11.241 ₺ 132 \$	10.446 ₺ 113 \$
Ahşap dolap (yatak odası için)	8.027 ₺ 111 \$	9.651 ₺ 131 \$	7.671 ₺ 112 \$	11.411 ₺ 134 \$	12.387 ₺ 134 \$
Yatak odası mobilya takımı (ahşap başlıklı)	72.898 ₺ 1.008 \$	73.007 ₺ 991 \$	88.626 ₺ 1.294 \$	109.686 ₺ 1.288 \$	110.651 ₺ 1.197 \$
Ahşap yemek masası (yemek ve oturma odası için)	3.688 ₺ 51 \$	4.052 ₺ 55 \$	5.274 ₺ 77 \$	4.343 ₺ 51 \$	4.807 ₺ 52 \$
Ahşap dolaplar (yemek ve oturma odası için)	4.483 ₺ 62 \$	4.052 ₺ 55 \$	5.822 ₺ 85 \$	5.535 ₺ 65 \$	5.731 ₺ 62 \$

Kaynak: Rusya Federal Devlet İstatistik Servisi (Rosstat)

⁷ 2020 yılında ortalama kur, 1 ABD Doları 72.32 Ruble olarak hesaplanmıştır.

⁸ 2021 yılında ortalama kur, 1 ABD Doları 73.67 Ruble olarak hesaplanmıştır.

⁹ 2022 yılında ortalama kur, 1 ABD Doları 68.49 Ruble olarak hesaplanmıştır.

¹⁰ 2023 yılında ortalama kur, 1 ABD Doları 85.16 Ruble olarak hesaplanmıştır.

¹¹ 2024 yılında ortalama kur, 1 ABD Doları 92.44 Ruble olarak hesaplanmıştır.

1.3 Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Rusya Mobilya ve Ağaç İşleme İşletmeleri Birliği (AMDPR)

1977’de kurulmuş olup, sektördeki en eski ve aktif faaliyet gösteren birliktir. Söz konusu birlik tarafından üretim süreci ve hammadde temininde ortaya çıkan sorunların çözümü, sektörün gelişmesi ve ihracatın artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Birlik temsilcileri tarafından Moskova’da düzenlenen “Mebel” ve diğer fuarlara düzenli olarak katılım sağlanmaktadır.

Birlik 100’den fazla mobilya, kontrplak ve levha işletmesini; döşeme, duvar panelleri, ahşap çerçeve ve panel ev yapımı, kalıp yapımı ve diğer ahşap işleme ürünleri üretimi alanında faaliyette bulunan Rusya’nın Merkez, Kuzey Batı, Güney, Volga, Ural ve Sibirya bölgelerinde mukim farklı ölçeklerdeki işletmeleri bir araya getirmektedir.

<http://amedoro.com/ru>

109444, Moskova, Sormovskiy Proezd № 11/7

Tel.: +7 (495) 788 88 04, +7 (495) 378 04 01

E-posta: info@amedoro.com

Ağaç İşleme İşletmeleri Birliği (DREVMASH)

2006 yılından bu zamana faaliyette olup, yaklaşık 20 üyesi bulunmaktadır. Üyeleri arasında ahşap işleme makinaları üreticileri çoğunluktadır.

<http://www.rosdrevmash.ru>

141407, Moskova Bölgesi, Himki, Nagornoye şosse 2

Tel.: +7 (965) 373 11 87

E-posta: info@rosdrevmash.ru

Ağaç Sanayi ve Ağaç İhracatçıları Birliği

1992 yılından bu zamana faaliyette olup, yaklaşık 2.000 üyesi bulunmaktadır. Üyeleri arasında odun hamuru, kereste, kâğıt ve diğer orman ürünleri ticareti alanında faaliyet gösteren firmalar çoğunluktadır.

<https://www.sllr.ru>

101990, Moskova, Armyanskiy Pereulok 9/1/1

Tel.: +7 (495) 648 29 04

E-posta: slp@expoless.ru

Mobilya Kumaş ve Yan Sanayi Tedarikçileri Derneği

2015 yılından bu zamana faaliyette olup, yaklaşık 50 üyesi bulunmaktadır. Üyeleri arasında mobilya kumaşları, döşemelik kumaşlar, yastık dolgu malzemeleri üreticileri çoğunluktadır. Dernek

temsilcileri tarafından Moskova’da düzenlenen “Mebel” fuarına düzenli olarak katılım sağlanmaktadır.

<https://apmtk.ru>

Tel.: +7 (903) 740 15 19

E-posta: apmtk@mail.ru

1.4 Mobilya Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

Rusya toptan ticaret hacmi, Rusya Federal Devlet İstatistik Servisi (Rosstat) tarafından açıklanan resmi verilere göre, 2024 yılında bir önceki yıla göre %6,8 oranında artarak 157,2 trilyon Ruble (1,7 trilyon ABD Doları) olarak gerçekleşmiştir. Toptan ticaret içerisinde mobilya sektörünün payı yaklaşık %2 olup, 2024 yılında 3 trilyon Ruble (30,3 milyar ABD Doları) tutarında toptan mobilya ticareti gerçekleştirilmiştir¹².

Rusya’da resmi verilere göre perakende ticaret hacmi, 2024 yılında bir önceki yıla göre %7,2 oranında artarak 55,6 trilyon Ruble (601 milyar ABD Doları) seviyesine ulaşmıştır¹³. Rusya mobilya perakende ticareti aynı dönemde %9 artarak 593 milyar Ruble (6,4 milyar ABD Doları) olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında ise IKEA’nın Rusya pazarından çıkmasından sonra ticaret hacmi %15 daralmış, 2023 yılında yerel üretimin artmasıyla yeniden %6 oranında yükselişle 544 milyar Ruble’ye (6,4 milyar ABD Doları) ulaşmıştır. Rusya’da perakende mobilya ticaretin 2025 yılında %5, 2026 ise %6 büyümeye ile 656 milyar Ruble’ye (7,1 milyar ABD Doları) ulaşacağı tahmin edilmektedir¹⁴.

E-ticaret olarak Rusya’da gerçekleşen mobilya ticareti ise 1,331 trilyon Ruble (14 milyar ABD Doları) olup, 2029 yılına kadar 20 milyar ABD Doları geçmesi beklenmektedir. Rusya mobilya sektöründe hâlihazırda siparişlerin %25’i çevrimiçi pazarlardan veriliyorken, 2029 yılına kadar çevrimiçi sipariş oranının %35’e ulaşacağı tahmin edilmektedir¹⁵.

2016-2023 yılları arasında mobilya mağaza zincirleri incelendiğinde, Rusya’daki zincir mağaza sayısında azalma olduğu görülmektedir. Aşağıdaki tablodan detayları görülebileceği üzere, mağaza sayısı 2016’daki 16.358’lik zirveden başlayarak, 2022 yılına kadar kesintisiz bir düşüşle 13.512’ye kadar gerilemiştir. Söz konusu dönemde ekonomik dalgalanmalar, artan işletme maliyetleri, tüketici alışkanlıklarının çevrimiçi kanallara kayması vb. nedenlerle mobilya mağaza zincirleri sayısında yaklaşık %20 oranında azalma gerçekleşmiştir. Bununla birlikte, krizden başarıyla sıyrılan ve yeni bir iş modeliyle pazara giren yerli zincirlerin yatırımlarının etkisiyle 2023 yılında önceki yıla göre %1 artış gerçekmiş ve mağaza sayısı 13.885’e yükselmiştir¹⁶.

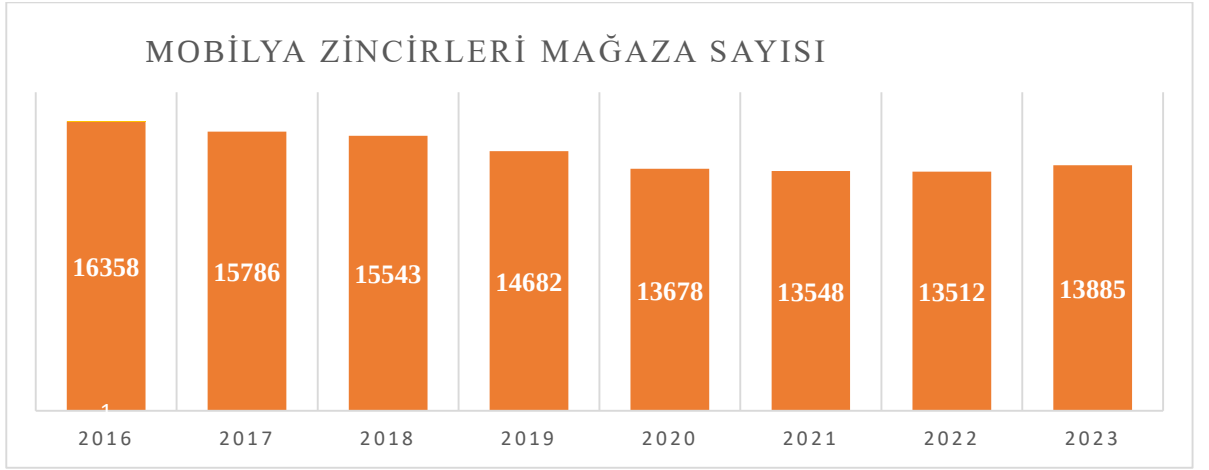
¹² Rosstat (Rusya Federal Devlet İstatistik Servisi)

¹³ Rosstat (Rusya Federal Devlet İstatistik Servisi)

¹⁴ <https://marketing.rbc.ru>

¹⁵ <https://www.statista.com>

¹⁶ <https://marketing.rbc.ru>

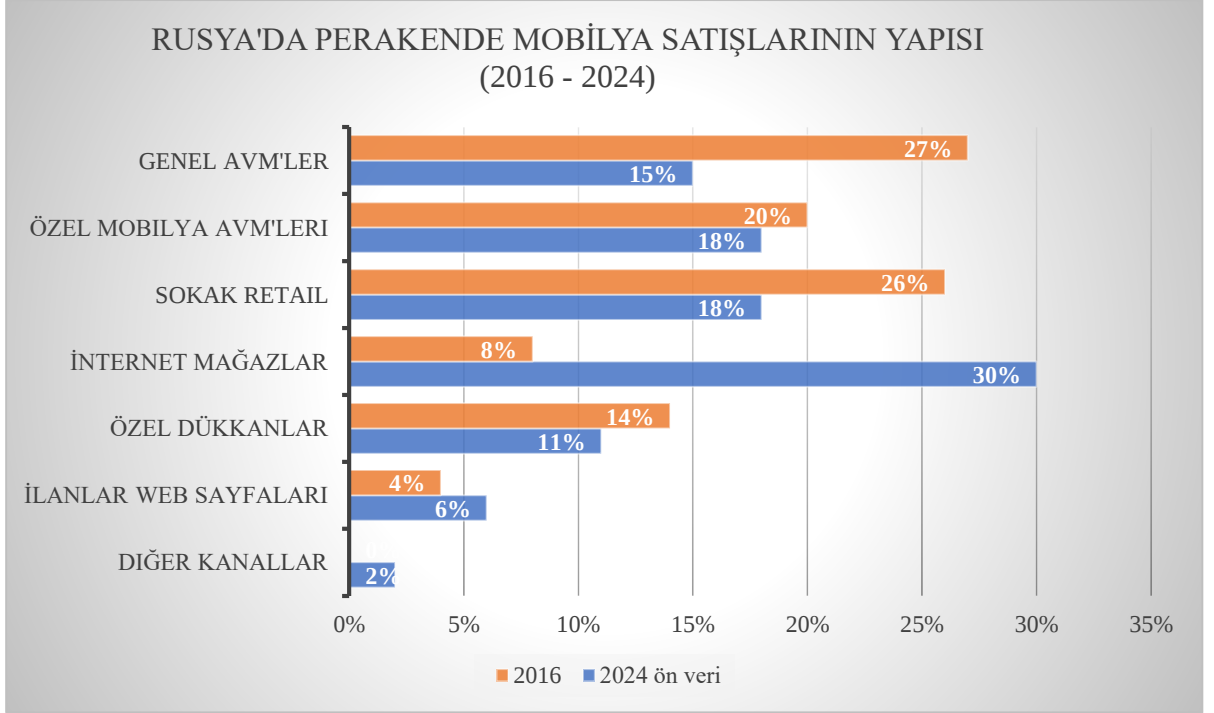

Öte yandan, mobilya zincir mağaza sayısında azalma eğilimi bulunmasına karşılık mobilya pazarında zincir mağazaların payı büyümeye devam etmektedir. Aşağıdaki grafikte ayrıntılı olarak görüleceği üzere, 2015-2023 döneminde Rusya mobilya pazarında zincir mağazaların payında büyüme gözlemlenmiştir. Zincir mağazaların pazar payı, 2015 yılında %55 seviyesindeyken, 2021 yılına gelindiğinde %86'ya yükselerek sektörde oldukça baskın bir konuma ulaşmıştır. Bu sürekli artış eğiliminin, zincirlerin pazarda giderek güçlenerek konsolide olurken bağımsız perakendecilerin pazar paylarının aynı ölçüde azalması nedeniyle gerçekleştiği değerlendirilmektedir.

Kaynak: <https://marketing.rbc.ru>

2021 yılındaki zirvenin ardından, 2022 (%79) ve 2023 (%72) yıllarında zincir mağazaların payında bir gerileme yaşanmış olmakla birlikte, bu düşüşe rağmen zincir oyuncular 2023 itibarıyla pazarın üçte ikisinden fazlasını kontrol etmeyi sürdürmektedir. Batılı zincir mağazaların Rusya'daki faaliyetlerini sona erdirmesi, ekonomik büyüme hızındaki dalgalanmalar ve dijital kanallarda artan rekabet gibi dışsal faktörlerden kaynaklanan bu gerilemeye karşılık, zincir mağazaların sektördeki hâkim konumunu koruduğu görülmektedir.

Kaynak: <https://marketing.rbc.ru>

2016-2024 döneminde Rusya'daki perakende mobilya satış kanallarının payları incelendiğinde, pazarın geleneksel yapısından modern ve özelleşmiş kanallara doğru belirgin bir kayma olduğu gözlemlenmektedir. Özel mobilya AVM'leri (%20) ve genel AVM'ler (%27) toplam pazarın yarısından fazlasını kontrol ederek sektöre hâkim olurken, internet satış kanalları yaklaşık %30'luk bir payla en büyük ve en hızlı büyüyen dağıtım kanalını oluşturmaktadır. Bu veriler, tüketicilerin ürün çeşitliliği ve deneyim odaklı alışveriş için AVM'leri tercih ettiğini, ancak daha uygun fiyat ve kolaylık arayışının çevrimiçi kanalları cazip kıldığını göstermektedir. Öte yandan, sokak perakendeciliği ve özel dükkânlar gibi geleneksel kanalların pazar payının görece düşük kaldığı görülmektedir. Sonuç olarak, Rusya mobilya perakende pazarının geleceğinin, fiziksel deneyim sunan AVM'ler ile dijital satış kanalları arasında şekilleneceği değerlendirilmektedir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

Rusya Federal Gümrük Servisi, son dönemde yaşanan jeopolitik gelişmeler ve Rusya'ya yönelik artan yaptırım uygulamaları sonrasında, spekülasyonların ve faaliyetlerine devam eden firmalara baskının önüne geçmek amacıyla, ithalat ve ihracat verilerinin yayınlanmasını 2022 yılı Mart ayı itibarıyla geçici olarak durdurmuştur. Müteakiben, 14 Temmuz 2022 tarihli ve 326-FZ sayılı kanun gereğince, Rusya'da dış ticaret ile ilgili her türlü verilerinin yayınlanması yasaklanmıştır¹⁷. Bu itibarla, Rusya Federasyonu'nun dış ticaretine ilişkin resmi veri bulunmamakta olup, aşağıdaki tablolarda yer alan veriler diğer ülkelerin açıkladığı ihracat verileri üzerinden hesaplanan ayna verilere dayanmaktadır.

(Not: Rusya Mobilya ve Ağaç İşleme İşletmeleri Birliği'nden (AMDPR) edinilen resmi olmayan bilgilere göre, 2023 yılında Rusya'nın mobilya ithalatı 110 milyar Ruble (yaklaşık 1,2 milyar ABD Doları) olarak gerçekleşmiş olup, 2024 yılında ise 130 milyar Ruble'ye (yaklaşık 1,5

¹⁷ <https://rg.ru/documents/2022/07/22/document-reklama.html>

milyar ABD Doları) ulaşacağı tahmin edilmektedir. Söz konusu veriler trademap.org'dan temin edilen aşağıdaki veriler ile uyumludur.)

2.1 Mobilya Sektöründe Rusya'nın En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (Bin ABD Doları)	Miktar (ton)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Çin	689.484	208.388	55,6
2	İtalya	200.039	9.821	16,5
3	Polonya	64.307	6.853	5,2
4	Türkiye	46.935	10.303	3,8
5	Almanya	32.144	2.172	2,6
6	İsrail	29.930	-	2,4
7	Kore	28.670	4.161	2,3
8	Litvanya	25.303	131	2
9	Çek Cumhuriyeti	24.423	250	2
10	Ermenistan	11.324	198	1
	Toplam	1.238.529		

Kaynak: trademap.org, mirror data

2.2 Mobilya Sektöründe Rusya'nın En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İhracat Değeri (Bin ABD Doları)	Miktar (ton)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Kazakistan	156.645	156,645	63,4
2	Ermenistan	27.229	12,158	11,0
3	Özbekistan	24.982	6,472	10,1
4	Kırgızistan	7.393	4,097	3,0
5	Azerbaycan	6.539	2,032	2,6
6	Tacikistan	5.266		2,1
7	Gürcistan	4.105	1,964	1,7
8	Moğolistan	3.221	2,075	1,3
9	İsrail	2.948		1,2
10	Türkiye	2.273	927	0,9
	Toplam	247.085		

Kaynak: trademap.org, mirror data

2.3 Mobilya Sektöründe Rusya'nın Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (Bin ABD Doları)	Türkiye'den İthalatı (Bin ABD Doları)	Türkiye'den İthalatının Payı %
940139	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler; ahşaptan olanlar hariç	142.126	1.575	1,1
940320	Metal diğer mobilyalar	134.856	9.164	6,8
940360	Ahşap diğer mobilyalar	106.076	8.139	7,67
940171	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış mobilyalar	100.333	2.179	2,17
940199	Oturmaya mahsus mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar hariç	92.788	1.263	1,36
940290	Tıp, cerrahi, dişçilikte kullanılan mobilya. Masa, karyola vb. aksam ve parçalar	88.709	2.763	3,11
940399	Diğer mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar hariç	70.445	2.658	3,77
940161	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar	57.764	2.044	3,54
940179	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar	56.540	352	0,62
940370	Plastik maddelerden mobilyalar	46.674	1.931	4,14
940490	Gözenekli kauçuk, plastik veya başka malzeme ile donatılmış veya doldurulmuş diğer yatak takımı eşyası vb. eşya	43.764	1.548	3,54
940180	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar	42.733	1.093	2,56
940340	Mutfaklarda kullanılan ahşaptan mobilyalar	40.501	489	1,21
940350	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar	39.595	2.416	6,1
940391	Diğer mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar	35.639	1.016	2,85
940389	Diğer maddelerden diğer mobilyalar	25.848	215	0,83

Kaynak: trademap.org, mirror data

2.4 Mobilya Sektöründe Rusya'nın Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İhracat Değeri (Bin ABD Doları)	Türkiye'ye İhracatı (Bin ABD Doları)	Türkiye'ye İhracatının Payı %
940360	Ahşap diğer mobilyalar	48.841	133	0,27
940320	Metal diğer mobilyalar	33.637	209	0,62
940350	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar	31.883	53	0,17
940399	Diğer mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar hariç	13.884	665	4,79
940429	Diğer maddelerden şilteler	11.211	0	0
940141	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus ahşaptan mobilyalar; kamp veya bahçede kullanılanlar hariç	11.150	0	0
940161	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar	10.981	2	0,02
940310	Bürolarda kullanılan metalden mobilyalar	10.902	751	6,89
940171	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar	8.621	1	0,01
940149	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus diğer mobilyalar; kamp veya bahçede kullanılanlar hariç	6.475	0	0
940139	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler; ahşaptan olanlar hariç	6.341	38	0,6
940391	Diğer mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar	5.968	213	3,57
940340	Diğer mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar	5.598	10	0,18
940490	Gözenekli kauçuk, plastik veya başka malzeme ile donatılmış veya doldurulmuş diğer yatak takımı eşyası vb. eşya	5.425	4	0,07

Kaynak: trademap.org, mirror data

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Rusya'ya İhracatı (1.000 \$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2020	2021	2022	2023	2024
1	940320	Metal diğer mobilyalar	1.047	1.851	3.134	5.269	9.164
2	940360	Ahşap diğer mobilyalar	3.898	8.583	9.673	15.449	8.139
3	940120	Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	7.733	5.028	2.664	3.442	3.593
4	940290	Tıp, cerrahi, dişçilikte kullanılan mobilya	4.087	1.643	1.767	2.313	2.763
5	940399	Diğer mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar hariç	0	0	2.406	7.957	2.658
6	940350	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar	2.546	5.454	4.739	4.166	2.416
7	940171	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş. kaplanmış diğer mobilyalar	394	254	929	2.050	2.179
8	940161	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar	1.396	2.889	6.059	4.094	2.044
9	940370	Plastik maddelerden mobilyalar	413	819	1.341	884	1.931
10	940139	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler; ahşaptan olanlar hariç	0	0	1.331	1.093	1.575
	TOPLAM		39.475	57.987	50.069	60.888	46.935

Kaynak: trademap.org, mirror data

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Rusya'da hedef bölge seçiminde sektör ayırt etmeksizin yabancılar birincil pazar olarak çoğunlukla Moskova'yı seçmektedir. Çevre illerle birlikte 20 milyon civarında insanın ikamet etmesi ve Rusya'nın en yüksek gelir seviyesinin bulunduğu yer olması itibarıyla Moskova, ihracat yoluyla pazara giriş için ön plana çıkmaktadır. Büyük tedarik zincirlerinin merkezleri ve üst sınıf mağazaların da büyük kısmı Moskova'da bulunmaktadır.

Moskova'nın ardından ikinci en büyük şehir St. Petersburg'dur. Ekonomik büyüklüğü ve genç nüfusu itibarıyla dışarıdan sürekli göç alan ve yeni ev kurma dolayısıyla da mobilya almanın sık gerektiği olduğu önemli bir pazardır. Ayrıca, Rusya'nın kuzey batısında bulunan bir liman şehri olması itibarıyla lojistik avantajları bulunmaktadır. Lojistik avantajları, çevresinde zengin ormanların bulunması, kereste ve odunculuğun gelişmiş olması sebebiyle mobilya sektöründe yatırımcıların da tercih ettiği bir yerdir. Nüfus, alım gücü ve ekonomik büyüme hızı itibarıyla Novosibirsk,

Yekaterinburg, Kazan, Nijniy Novgorod, Çelyabinsk, Krasnoyarsk, Ufa, Samara, Krasnodar¹⁸ ihracatçılar için Rusya pazarında hedeflenebilecek diğer şehirler olarak öne çıkmaktadır.

Bununla birlikte, Rusya pazarına girişte bölgesel farklılıklara dikkat ederek ürün portföyü oluşturulması firmalarımızın başarısı için kritik öneme sahiptir. Örneğin, Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere alım gücünün yüksek olduğu pazarlarında tasarım odaklı, konforlu ve yenilikçi mobilyalara talep yüksektir. Diğer bölgelerde ise tüketicilerin fiyat duyarlılığı, uzun kullanım ömrü ve garanti süresi beklentisi daha belirleyici olabilmektedir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Rusya mobilya pazarında önde gelen firmalar arasında Hoff, Nonton, Formula Mobeli, Şatura ve Askona sayılabilir. Bununla birlikte, bölgesel pazarlarda ulusal liderlerin yanı sıra yerel tercihleri iyi anlayan ve köklü müşteri ilişkileriyle rekabet eden güçlü yerel firmalar da bulunmaktadır. Sektör, büyük şirketlerin pazar paylarını ve üretim kapasitelerini genişletmek için küçük ve orta ölçekli firmaları satın almasıyla önemli bir birleşme ve devralma hareketliliği yaşamıştır. Mobilya sektöründe hem geniş ürün yelpazesi bulunan firmalar hem de belirli ürün kategorilerine veya pazar segmentlerine odaklanan firmalar arasında rekabet bulunmaktadır.

2022 yılında meydana gelen jeopolitik gelişmeler ve bu gelişmelerin neticesinde uygulanmaya başlanan yaptırımlar, ortaya çıkan lojistik sorunlar, maliyetlerdeki artışlar ve batı ülkelerinin firmalar üzerindeki baskısı Rusya’da mobilya sektöründe önemli değişikliklere yol açmıştır. Pazarda önemli payı bulunan IKEA, Ashley Furniture, JYSK ve diğer uluslararası markalar Rusya’ya ürün tedarikini durduklarını ve mağazalarını kapattıklarını açıklamışlardır. Eski stokları ve paralel ithalat olarak Rusya’ya getirilen bazı ürünleri halen piyasada bulunmakla birlikte, pazardaki hâkimiyetleri sona ermiştir.

Batı firmalarının 2022 yılında Rusya pazarından ayrılacaklarını duyurmalarının ardından, Rusya hükümeti tarafından, ülke içerisinde arz yetersizliği ile karşılaşılması ve fiyatların yükselmemesi için paralel ithalat serbest bırakılmıştır. Sektörde yaşanan bu gelişmeler, pazarın büyümesi üzerinde olumsuz bir etki yaratmamıştır. Toplam satış tutarlarında meydana gelen bu artış yalnızca fiyatlardaki yükselişten kaynaklanmamış olup, satış adedi olarak da 2024 yılında bir önceki yıla göre %8 oranında artışla 45 milyon adet ürün satılmış olup üretim 75,7 milyon adet olarak gerçekleştirilmiştir.

Rusya’da 2024 yılındaki toplam mobilya satışlarının yaklaşık %45’ini, "korpusnaya mebel" olarak adlandırılan ahşap ve demir mobilyalar oluşturmuştur. Bu kategorideki satış hacmi 260,9 milyar Ruble (2,8 milyar ABD Doları) seviyesinde gerçekleşirken, sektörde en fazla tercih edilen markalar Hoff, Şatura, Garda Decor ve Formula Mobeli olmuştur. Aynı dönemde, 2021 yılına kıyasla oturma grubu pazarında yabancı markaların payı %35’ten %8’e düşmüş; buna karşılık Hoff’un pazar payı %10’dan %18’e yükselmiştir.

2024 yılında Rusya’da ahşap ve demir mobilyadan sonra en yüksek talep artışı mutfak mobilyasında kaydedilmiştir. Bu kategoride 107,6 milyar Ruble (1,1 milyar ABD Doları) tutarında satış gerçekleşmiş olup, öne çıkan firmalar arasında Askona, Hoff, Şatura, Nonton ve Formula Mobeli bulunmaktadır. Askona’nın pazar payı, 2021 yılına kıyasla %12’den %22’ye yükselmiştir¹⁹.

¹⁸ <https://www.rbc.ru/life/news/65fbfb259a7947623baacfae#aacfae-contents-p2>

¹⁹ <https://marketing.rbc.ru/articles/15695/?ysclid=mi4acltbnt179595408>

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Mobilya sektöründe faaliyet gösteren firmaların üye olduğu birlik ve derneklere ilişkin olarak 1.3 numaralı başlıkta bilgi verilmiştir.

4.2.2 İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

Rusya Federasyonu'nda faaliyet gösteren ithalatçı firmalara ilişkin bilgi temin edilebilecek açık kaynaklardan bazıları aşağıda yer almaktadır. Söz konusu kaynaklar bazı bilgileri ücretsiz olarak sunarken detaylı bilgiler için üyelik talep etmektedir.

<https://basis.myseldon.com/en/landing>

<https://www.tradeatlas.com/ru>

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

Avrasya Ekonomik Topluluğu Komisyonu'nun 25 Aralık 2012 tarihli ve 293 sayılı Kararı uyarınca; Gümrük Birliğinde uygulanacak olan sertifika biçimleri Teknik Düzenlemeler çerçevesinde yasalaşmış ve 15 Şubat 2013'ten itibaren uygulanmaya başlanmıştır. AEB üyesi her ülke için ayrı belge alma zorunluluğunu ortadan kaldıran ve zaman tasarruf sağlayarak ülkeler arasındaki ticaretin hızlanmasını sağlayan mevcut Teknik Düzenleme sistematğinde "EAC Uygunluk Sertifikası" ve "EAC Uygunluk Beyanı" şeklinde iki çeşit sertifika tipi bulunmaktadır.

"EAC Uygunluk Sertifikası", belirli sayıdaki ürün için, parti bazında ya da 1,2, 3, 4 ve 5 yıllık seri üretim bazında düzenlenebilmektedir. Sertifikasyon için numune testi ve üretim yapılan fabrikaya ziyaret gereklidir. "EAC Uygunluk Beyanı" ise, Gümrük Birliği veri tabanında kayıt edilmektedir. Başta makina ve ekipman güvenliği konusuna giren endüstriyel ürünler uygunluk beyanı kapsamında yer almaktadır. Belirli sayıdaki ürün için, parti bazında ya da 1, 2, 3, 4 ve 5 yıllık seri üretim bazında düzenlenebilen "EAC Uygunluk Beyanı" için numune testi, üretim yapılan fabrikaya ziyaret ve sertifikasyon süresince yıllık inceleme gerekli değildir.

EAC sistematği kapsamına girmeyen ürünler için her ülkenin kendi kuruluşlarından o ülkenin kalite belgesini almak gerekmektedir. Rusya'da GOST Sistemi gönüllülük esasıyla uygulanmaya devam etmektedir. Diğer taraftan, yangına karşı güvenlik konusunda oldukça hassas olan Rusya'da bazı ürünlerin ithalatında yangına dayanıklılık, yanan ürünlerin çıkardıkları gazların zehirli olup olmadığı, yangının yayılma hızı, çıkardığı dumanın oranı gibi değerleri gösteren "Rusya Yangın Sertifikası" gerekmektedir.

Rusya'da ürün sertifikasyonu konusuna ilişkin güncel bilgilerin Müşavirlik Raporlarının bulunduğu <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/rusya-federasyonu/raporlarticaret.gov.tr/data/> adresinde yer alan Bilgi Notu'ndan takip edilmesinde fayda bulunmaktadır.

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar ve Tarihleri

Mobilya sektöründe Rusya Federasyonu'nda düzenlenen ve sektördeki en bilinen fuar Mebel olup, söz konusu fuara Orta Anadolu İhracatçıları Birliği organizasyonu ile ülkemiz tarafından milli katılım gerçekleştirilmektedir.

Mebel-2025 Fuarı, 2025 yılının 24-27 Kasım tarihleri arasında Moskova'da 36. kez düzenlenecektir. Geçtiğimiz yıl düzenlenen Mebel-2024 fuarı 73 bin metrekare alana kurulmuş olup, 9 ülkeden toplam 944 şirket katılım sağlamıştır. Söz konusu fuar 42 bin ziyaretçi tarafından ziyaret edilmiştir.

Mebel Fuarı: <https://www.meb-expo.ru/> , <https://www.meb-expo.ru/en/>

Rusya Federasyonu'nda düzenlenen ve sektördeki diğer öne çıkan bir fuar ise bu yıl 28'incisi Krasnodar'da düzenlenecek olan Uluslararası mobilya, iç mekan ürünleri, ahşap işçiliği ve mobilya üretimi için malzemeler, bileşenler ve ekipmanlar (UMİDS) fuarıdır. Söz konusu fuar, 2026 yılının 7-10 Nisan tarihleri düzenlenecektir. 2025 yılının Nisan ayında düzenlenmiş olan 27. UMİDS fuarına, 6 ülke, 350 firma tarafından katılım sağlanmış olup, 16.500 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

UMİDS Fuarı: <https://www.umids.ru/ru-RU/> , <https://www.umids.ru/en-GB/>

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

Mobilya sektöründe Rusya'da hâlihazırda bir ticaret heyeti planlanmamaktadır.

4.7 Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Rusya genelinde gerçekleştirilen kamu ihalelerine ilişkin duyurular, Rusya İhale Birleşik Bilgi Sistemi'nin resmi web sayfasında <https://zakupki.gov.ru/epz/main/public/home.html> yayımlanmaktadır. Rusya Federasyonu'ndaki kamu ihalelerine ilişkin detaylı bilgilere ise, Müşavirlik Raporlarının bulunduğu <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/rusya-federasyonu/raporlarticaret.gov.tr/data/> adresinde yer alan bilgi notlarından ulaşılabilmektedir.

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Rusya Federasyonu tarafından, Belarus, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova Cumhuriyeti, Tacikistan ve Ukrayna ile 2011 yılında BDT ülkeleri Serbest Ticaret Alanı Anlaşması imzalanmıştır. Özbekistan da 2013 yılında özel şartlarla BDT Serbest Ticaret alanına katılmıştır. Bununla birlikte, Ukrayna 2016 yılında söz konusu anlaşmadan çıkmıştır. Ayrıca Rusya'nın Avrasya Ekonomik Birliği (Belarus, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Rusya) çerçevesinde imzaladığı Serbest Ticaret Anlaşması bulunmaktadır. Avrasya Birliği'nin Serbest Ticaret Anlaşması, BDT Ticaret Alanı Anlaşması'ndan farklı bir anlaşma olup, Avrasya Birliği'nin Serbest Ticaret Anlaşması çerçevesinde, ortak ürün sertifikasyonu, tek tip gümrük mevzuatı ve üçüncü ülkelere ortak gümrük

vergisi uygulaması bulunmaktadır. Rusya Federasyonu'nun diğer ticaret anlaşmalarına ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir²⁰.

Ülkenin Mevcut STA'ları/TTA'ları ²¹			
Ülke	İmzalanma Tarihi	Onay Tarihi	Durum
BDT ülkeleri	18 Ekim 2011 STA	20 Eylül 2012	Yürürlüktedir
Vietnam	29 Mayıs 2015 STA	5 Ekim 2016	Yürürlüktedir
İran	17 Mayıs 2018 (Geçici Anlaşma) 25 Aralık 2023 STA	27 Ekim 2019 (G.A)	Yürürlüktedir
Sırbistan	25 Ekim 2019 STA	10 Temmuz 2021	Yürürlüktedir
Çin	17 Mayıs 2018 (Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması)	25 Ekim 2019	Yürürlüktedir
İsrail	STA		Müzakereler devam ediyor
Singapur	1 Ekim 2019 STA ve Ekonomik İşbirliği Çerçeve Anlaşması		Müzakereler devam ediyor
Mısır	STA		Müzakereler devam ediyor
Hindistan	STA		Müzakereler devam ediyor
Endonezya	STA		Müzakereler devam ediyor
BAE	STA		Müzakereler devam ediyor
Moğolistan	Geçici Ticaret Anlaşması		Müzakereler devam ediyor

4.9 Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

Rusya Federasyonu ile ülkemiz arasında hâlihazırda bir tercihli tarife uygulaması bulunmamaktadır.

4.10 Sektörde Standartlar

Avrasya Gümrük Birliği ve Rusya'da standartlar ve uygunluk sertifikaları alanında yürütülen işlemlerin çoğu, Avrupa ve diğer batı ülkeleri ile ortak özellikler taşımakta olup, belgelendirme süreci sırasında ihracatçılar kendi pazarlarındaki uygulamalara benzer uygulamalarla karşılaşmaktadır.

²⁰ <https://eec.eaeunion.org/en/comission/departement/dotp/torgovye-soglasheniya/>

²¹ Avrasya Ekonomik Komisyonu (<https://eec.eaeunion.org/comission/departement/dotp/torgovye-soglasheniya/>)

Bununla birlikte, ülkenin bürokratik geçmişinden ve özel iklim koşullarından kaynaklanan farklılıklar da bulunmaktadır. Rus standartlarının önemli bir kısmı Sovyet döneminden bu yana revize edilmemiştir. Standartlara uygunluğun incelenmesi sırasında izlenen metotlar batı pazarlarına göre farklılıklar göstermektedir. Kalitesi ve güvenliği dünyaca bilinen ve tanınan ürünlerin de Rus/Gümrük Birliği (GB) standartlarına uygunluğunun yerel metodoloji çerçevesinde ispatlanması gerekmektedir. Uluslararası kabul gören bir sertifikanın varlığı Rus standartlarına uygunluğun ispatlanması sürecinde işlemleri kolaylaştırmaktadır.

Rusya Federasyonu pazarına girecek ürünlerin standartlara uygunluğu hali hazırda başlıca üç yasal düzenleme çerçevesinde sağlanmaktadır. Bunlar;

Rusya-Belarus-Kazakistan Gümrük Birliği (GB) teknik düzenlemeleri;

Rusya Federasyonu teknik düzenlemeleri (ilgili üründe GB teknik düzenlemesi bulunmadığı hallerde);

Gost R Sistemi (ilgili üründe GB ya da Rus teknik düzenlemesi bulunmadığı hallerde).

GB çerçevesinde zorunlu standartlara uygunluk belgesi gereken malların listesi 1 Temmuz 2010 tarihinde yayımlanmış olup, düzenli olarak güncellenmektedir²².

Mobilya ürünlerine yönelik uyulması gereken TP TC 025/2012 başta olmak üzere standartlar 15 Haziran 2012 tarihli ve 32 sayılı Avrasya Ekonomik Birliği Konseyi Kararnamesinde belirtilmiştir. Söz konusu karara <https://eec.eaeunion.org/comission/departement/deptexreg/tr/bezopMebelProd.php> adresinden ulaşılabilir.

Rusya'daki mobilya için yerel standartlar genel olarak ülkemiz standartları ile ortak özellikler taşımaktadır. Örneğin oturma mobilyaları için Avrasya Gümrük Birliği'nin GOCT EN 1022-2023 standardı Türk Standartları Enstitüsü'nün TS EN 1022-2023 standardı ile benzerlik göstermektedir. Masalar için Rusya'da talep edilen GOCT EN 1730-2013 standardı ülkemizdeki TS EN 1730 standardı ile büyük benzerlik göstermektedir.

Rusya'da ürün güvenliği ve standartlara ilişkin detaylı güncel bilgilere Müşavir Raporlarının bulunduğu <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/rusya-federasyonu/raporlarticaret.gov.tr/data/> adresinden ulaşılabilir.

4.11 Sektörde Etiketleme

Rusya'da kayıt dışılığın azaltılması ve dijital ekonomiye geçişin bir parçası olarak; ithal ürünlerin, "QR" kodlarıyla etiketlenerek ülkeye girişinden nihai tüketiciye ulaşmaya kadar sürecinin izlenebilmesi amacıyla "Birleşik Ürün Etiketleme ve Takip Sistemi" ihdas edilmiştir.

Anılan sistemin koordinatör kurumu, Rusya Federasyonu Sanayi ve Ticaret Bakanlığı; sistemin oluşturulması, uygulanması ve işletilmesinden sorumlu kurum (kodların üretimi ve dağıtımı), Geliştirme ve Teknoloji Perspektifleri Merkezi Başkanlığı (CRPT); sistemin işleyişinin kontrolünden sorumlu kurum, Rusya Federasyonu Dijital Gelişim, Haberleşme ve Kitleli İletişim Bakanlığı; düzenleyici kurum ise Rusya Federasyonu Maliye Bakanlığı olarak belirlenmiştir.

²² <https://www.rst.gov.ru/portal/gost/home/standarts/cataloginter>

Söz konusu etikette, 14 Haneli ürün kodu, 13 haneli ürün için özelleştirilmiş seri numarası, tüketim ve üretim tarihleri ile dört haneli teyit kodu bulunmaktadır. Hazırlanan etiket tüketiciler tarafından akıllı telefonlarda uygulamalar aracılığıyla okutularak ürünün bilgilerine erişilebilmektedir.

Sisteme işletmeler tarafından kayıt olunması için Dijital Gelişim, Haberleşme ve Kitleli İletişim Bakanlığı tarafından akredite edilen merkezlerden temin edilen e-imzalar ile ilgili yazılımın indirilmesi ve <https://честныйзнак.рф/#registrationTG> bağlantı adresinden kayıt işleminin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Zorunlu etiketleme uygulamasına tabi ürünlerin etiketlenmeden satışa sunulması durumunda ürün cinsi ve ihlali gerçekleştirenin gerçek ya da tüzel kişi olmasına bağlı olarak para cezası, müsadere, hapis cezası gibi müeyyideler uygulanmaktadır.

Ürünlerin zorunlu tanımlamasını içeren etiketleme işleminin, eşyanın gümrüklenmesi öncesinde tercihen üretim tesislerinde veya Rusya'da, gümrükleme işleminden önce depolarda tamamlanması gerekmektedir. Etiketlemede sorumluluk ithalatçıya ait olup, etiket veya barkod bilgilerinin üreticilere ithalatçılar tarafından ulaştırılması gerekmektedir.

Bahse konu etiketlerde, malın adı, menşei, net ağırlığı, malın terkihi, üretim yılı, gibi bilgilerin Rusça olarak yer alması gerekmektedir. Söz konusu etikete sahip olmayan malların satışı ise mümkün bulunmamaktadır. Söz konusu şartlar her bir mal için Federal Teknik Düzenleme ve Metroloji Kurumundan (ROSTANDART) temin edilebilmektedir²³.

Rusya'da ürün güvenliği ve standartlara ilişkin detaylı ve güncel bilgilere Müşavir Raporlarının bulunduğu <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/rusya-federasyonu/raporlarticaret.gov.tr/data/> adresinden ulaşılabilir.

4.12 Sektörde Ambalajlama

Rusya pazarında ambalajlama için uyulması gerekli standartlar ve çevresel yükümlülükler diğer ülkelerdeki uygulamalarla benzer özellikler göstermektedir. Ambalajın dışı karton ise GOST 7376-89 standardını karşılaması gerekir. Soğuk ve nemli bölgelere yapılacak sevkiyatlar için parafin kaplı veya lamine ambalajlar tercih edilmektedir. Ambalajın iç kısmında bulunan ve darbe emici özelliği bulunan plastik ve köpük malzemenin GOST P 56729-2015 standardına uygun olması, tek kullanımlık ambalajlarda en az %30 geri dönüştürülmüş malzeme kullanılması zorunluluğu bulunmaktadır.

Diğer ülkelerde olduğu gibi Rusya'ya yapılan ihracatlarda da sektör ürünlerinin çoğunun ağır olduğu da göz önüne alınarak ambalaj üzerine "Не бросать!" (Atmayın!) ve "Верх/Низ" (Üst/Alt) işaretlerinin basılması, kırılabilir ürünlerde "Хрупкое! Бережь от ударов!" (Kırılabilir! Darbeden koruyun!) uyarıları eklenmesi, taşıma kulpları ve palet taşıma sabitleme sistemi eklenmesi, yukarıda belirtilen standartlarda geri dönüşüm logosu konulması, ambalajlarda kurşun, civa gibi zararlı maddelerin sınır değerinin altında olduğunun belirtilmesi gerekmektedir. Ayrıca Rusça kullanım kılavuzu ambalajın içerisine konulması ve QR koduyla etiket yapıştırılması, garanti süresi ve servis bilgileri yazılması gerekmektedir. İklim şartları göz önünde bulundurularak, hassas ürünlerin ambalajlarında nem ve soğuğa karşı koruyucu malzemelerin kullanılması faydalı olacaktır.

²³ <https://www.rst.gov.ru/portal/eng/home>

4.13 Lojistik

Ülkemizden Rusya Federasyonu'na gerçekleştirilen ihracat taşımalarında kara, deniz ve hava yolu kullanılıyor olmakla birlikte en yaygın taşıma modu karayoludur. İki ülke arasında alışılmış karayolu güzergâhı olan Ukrayna üzeri taşımaların, 2022 yılında ortaya çıkan jeopolitik gelişmeler nedeniyle yapılamaz hale gelmesi nedeniyle alternatif olarak Rusya-Gürcistan ve Rusya-Azerbaycan hattı kullanılmaya başlanmıştır. Kara yolu taşımacılığında en yoğun kullanılan sınır kapısı Verhniy Lars Sınır Kapısı'dır. Yüksek rakımda ve coğrafi olarak zorlu bir konumda bulunan bu kapı, Rusya-Gürcistan arasında, Vladikavkaz-Tiflis güzergâhında yer almaktadır. Altyapı yetersizlikleri, kar yağışı, çığ ve sel gibi doğal afetler nedeniyle yılda ortalama 35-40 gün kapalı kalmaktadır. Ancak alternatif güzergâhların sınırlı olması veya jeopolitik nedenlerle kullanılamaması sebebiyle en fazla yük taşımacılığı bu kapı üzerinden yapılmaktadır. Verhniy Lars'tan sonra en yoğun kullanılan diğer kara sınır kapıları Yarag-Kazmalyar ve Tagirkent-Kazmalyar sınır kapılarıdır. Bunların yanı sıra, Novo-Filya ve Garah sınır kapıları da kısıtlı kapasiteyle hizmet vermektedir. Karayolu ile bir konteyner taşıma maliyeti 5.000-6.000 ABD Doları arasında değişmekte olup, TIR'ların Moskova gümrük bölgesine ulaşması 10-15 gün sürmektedir.

Deniz yolu taşımacılığında Rusya'nın Karadeniz'deki en önemli limanları Novorossisk, Port Kavkaz, Temruk ve Tuapse'dir. Ancak 2023 yılı Mayıs ayı itibarıyla Azak Denizi'nin yabancı bandıralı gemilere kapalı olması nedeniyle deniz taşımacılığında Novorossisk ve Tuapse limanları yoğun olarak kullanılmaktadır. 20' (küçük) konteyner taşıma ücreti yaklaşık 250 ABD Doları, 40' (büyük) konteyner taşıma ücreti ise yaklaşık 350 ABD Dolarıdır. Bu fiyatlar yalnızca deniz taşımacılığını kapsamakta olup, liman işlemleri ve diğer ek masraflar dâhil değildir. Taşıma süresi genellikle 2-3 gündür. Ro-Ro gemileri ile yapılan taşımalarda İstanbul'dan Novorossisk'e taşıma süresi 2 gün, Samsun'dan Novorossisk'e ise 1 gün olup navlun ücreti yaklaşık 2.500 ABD Dolarıdır. Rusya Federasyonu'nda toplam 62 liman bulunmaktadır. Kuzey bölgesindeki önemli limanlar arasında genel kargo için Arkhangelsk, konteyner ve petrol taşımacılığı için Murmansk, çok yönlü kullanım için St. Petersburg ve Ust-Luga limanları öne çıkmaktadır. Karadeniz'de Novorossisk ve Tuapse limanları petrol ve genel kargo taşımacılığında, Uzak Doğu'da ise Vladivostok ve Nakhodka limanları faaliyet göstermektedir.

Havayolu taşımacılığı genellikle acil ve değerli kargolar için tercih edilmekte olup, diğer taşıma yöntemlerine kıyasla daha hızlı olmakla birlikte maliyetleri yüksektir. 1 kg başına taşıma ücreti 2-4 ABD Doları arasında değişmektedir. Türkiye-Rusya arasındaki yük taşımacılığında kara, deniz ve hava yolu seçenekleri mevcut olup, maliyet, süre ve kapasite açısından değerlendirildiğinde kara yolu özellikle Verhniy Lars üzerinden yapılan taşımalarda coğrafi zorluklara rağmen yaygın olarak kullanılmaktadır. Deniz yolu daha ekonomik olmakla birlikte liman kapasiteleri ve güncel kısıtlamalardan etkilenmektedir. Havayolu ise hız avantajı sunsa da yüksek maliyetleri nedeniyle sınırlı kullanıma sahiptir²⁴.

4.14 Dağıtım Kanalları

Mobilya sektöründe dağıtım kanalları, tüm dünyada olduğu gibi Rusya'da da teknolojik gelişmeler, tüketici tercihleri ve küresel trendlere bağlı olarak hızla gelişmektedir. Pandemi sonrasında e-ticaretin toplam perakende ticaret içerisindeki payı yükselmiş ve 2024 yılında %16,2'e ulaşmıştır²⁵. En yaygın çevrimiçi pazar yerlerinden Yandex marketin verilerine göre, ortalama sipariş

²⁴ <https://spb.plus.rbc.ru/news/6491bab77a8aa9f72fc645f3>

²⁵ <https://akit.ru/analytics/analyt-data>

tutarı 36.000 Ruble, yani yaklaşık 390 ABD Dolar'dır. Bu çerçevede, Rusya'da yüksek değerli ürünlerin çevrimiçi pazarlarda ticaretinin yaygın olduğu söylenebilir. Geleneksel mağaza zincirlerinin çevrimiçi mağazaları da bulunmakta olup, çevrimiçi mağazadan siparişlerin mağazadan teslim edilmesi şeklinde hibrit sistem yaygın olarak kullanılmaktadır.

En yaygın dağıtım kanalı ise mobilya mağaza zincirleri ve bunların internet mağazaları olup, en büyük beş mağaza zincirine ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır:

- HOFF (Hipermarket zinciri):

2008 yılından beri faaliyette olan, Rusya'da mobilya sektöründeki en yaygın mağaza zinciridir. 29 şehirde, 63 mağazada, toplam 412 bin metrekare alanda faaliyet göstermektedir. Rusya'daki tek hipermarket formatındaki mobilya ve ev eşya perakendecisidir. Fiziksel mağaza ile e-ticaret operasyonunu bir arada yürüten hibrit modelde çalışmakta olup Rusya'nın tamamına sipariş teslim edebilmektedir.

<https://hoff.ru/>

- NONTON:

2019 yılından beri faaliyette olup, ağırlıklı olarak çevrimiçi mağazalarından satış yapmaktadır. St. Petersburg, Murmansk, Arkhangelsk, Petrozavodsk, Samara ile Nijniy Novgorod olmak üzere altı şehirde fiziksel mağazaları bulunmaktadır. Rusya genelinde 200'den fazla şehre sipariş teslim edebilmektedir. 2024 yılında Rusya İnternet Ticaret Birliği'nin düzenlediği "Yılın En İyi Mağazası" yarışmasında müşteriler ve sektör katılımcıları tarafından en iyi çevrimiçi mobilya mağazası seçilmiştir.

<https://nonton.ru/>

- Perviy Gipermarket Mebeli

2004'den beri faaliyette olup, Rusya'nın en eski mobilya hipermarketidir. Rusya ve Kazakistan'da toplam 183 franchise ve 60 mağazası bulunmaktadır. Web sitesi günde 10.000'den fazla ziyaretçi tarafından ziyaret edilmektedir. Rusya ile Kazakistan'da 60'ın üzerinde noktaya sipariş teslim edebilmektedir.

<https://hypermarketmebel.ru/>

- LifeMebel

2007 yılından beri faaliyette bulunmakta olup, sektördeki önemli mağaza zincirlerinden biridir.

<https://lifemebel.ru/>

- KUBATURA:

2019 yılından beri faaliyette olup, St. Petersburg'da 140 bin metrekarelik mağazası bulunmaktadır. 450 mobilya firmasının 5000'den fazla markası mağazalarında yer almaktadır. Avupa'nın en büyük mobilya mağazalarından biridir.

<https://kubatura.ru/>

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

Tüm dünyada olduğu gibi Rusya’da da teknolojik gelişmeler, tüketici tercihleri ve küresel değişimlere bağlı olarak toplam satışlar içerisinde e-ticaretin payı hızla artmaktadır. 2024 yılında Rusya’da e-ticaret hacmi önceki yıla göre %41 oranında artarak 8,9 trilyon Ruble (98 milyar ABD Doları) olarak gerçekleşmiştir. E-ticaret platformları üzerinden en çok Moskova (%25,8), St. Petersburg (%6,2) ve Krasnodar (%5,3) bölgelerinden alışveriş yapılmakta olup, ülke genelinde alışveriş yapan kişi sayısı yaklaşık 85 milyondur. Çevrimiçi alışverişlerin içerisinde cep telefonu uygulaması aracılığıyla gerçekleştirilen satışların payı %79’dur.

Öte yandan, 2024 yılında Rusya’da e-ticaret sitelerinden alışverişlerin %97’si yurtiçi e-ticaret sitelerinden gerçekleştirilmiştir. 8,707 trilyon Ruble (95 milyar ABD Doları) tutarında yurtiçi e-ticaret sitelerinden gerçekleştirilen alışverişin %14,8’ine tekabül eden 1,273 trilyon Rublesi (13,8 milyar ABD Doları) mobilya ve ev eşyasıdır. Yurtdışı e-ticaret sitelerinden gerçekleştirilen 270 milyar Ruble (3 milyar ABD Doları) alışverişin %21,5’ine tekabül eden 58 milyar ruble (0,6 milyar ABD Doları) mobilya ve ev eşyasıdır. Başka bir deyişle, 2024 yılında Rusya’da yurtiçi ve yurtdışı e-ticaret siteleri üzerinden toplam 1,331 trilyon Ruble (14,4 milyar ABD Doları) tutarında mobilya ve ev eşyası satışı gerçekleştirilmiştir²⁶.

2024 yılında e-ticaret sitelerinden yapılan mobilya ürünleri alışverişlerinde ortalama fiş tutarı önceki yıla göre % 15 artarak 1.776 Ruble (20 ABD Doları) olarak gerçekleşmiştir.

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Rusya’da çevrimiçi alışverişin büyük kısmı yurtiçi alışveriş sitelerinden gerçekleştirilmekte olup, en büyük alışveriş siteleri arasında Wildberries (<https://www.wildberries.ru/>), Ozon (<https://www.ozon.ru/>), Yandex Market (<https://market.yandex.ru/>), MegaMarket (<https://megamarket.ru/>), SberMarket (<https://kuper.ru/>) ve Avito (<https://www.avito.ru/>) yer almaktadır.

Wildberries: 2024 yılında Wildberries pazaryerinde 2,1 milyar adet siparişte bulunulmuş ve 3,7 trilyon Ruble (yaklaşık 40 milyar ABD Doları) tutarında ürün satışı gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık 54 milyon kullanıcısı bulunmaktadır²⁷.

Satıcı tarafından bir ürünün Wildberries’de sergilenebilmesi için zorunlu sertifikasının, uygunluk belgesinin ya da bunlara ihtiyaç bulunmadığına ilişkin belgenin ibrazı zorunludur. Firmanın kendisine ait markanın ürünlerinin satışı için Rospatent’ten ticari marka kaydı alınması gerekmektedir. Bir başka markanın aracılığı yapıyor ise kalite belgesi ile bu markanın kullanımına izin verildiğine dair belge ibraz edilmesi gerekmektedir. İthal ürünler için gümrük beyannamesi talep edilebilmektedir.

Ozon: 2024 yılında Ozon pazaryerinde 1,5 milyar adet siparişte bulunulmuş ve 2,8 trilyon Ruble (30,3 milyar ABD Doları) tutarında ürün satışı gerçekleştirilmiştir²⁸. Yaklaşık 57 milyon

²⁶ AKİT 2024 Raporu

²⁷ https://www.rbc.ru/technology_and_media/10/03/2025/67cafd609a79472d173b1e1e

²⁸ <https://ir.ozon.com/ru/sth/ozon-obyavlyayet-finansovye-rezultaty-za-chetverty-kvartal-2024-goda-i-2024-god-2e5989f0? rr=1&abt att=1&origin referer=www.google.com>

kullanıcısı bulunmaktadır. Pazaryerinin 2022 yılı cirosu 1,7 trilyon Ruble'dir. Ozon'un açıkladığı verilere göre müşterileri yılda ortalama 26 sipariş vermektedir.

Ozon'a ülke dışından satıcı olarak kayıt olunabilmektedir. Rus firmaların kayıt olabilmesi için firmaların OOO statüsüne haiz olması veya bireysel girişimci statüsünde olması gerekmektedir. Ozon'da tüm satıcı kayıt işlemleri, satıcılara özel bir internet sayfası (<https://seller.ozon.ru/>) üzerinden yapılmaktadır. Söz konusu web sayfasında bir satıcı kimliği oluşturulması, gerekli belgelerin yüklenmesi ve ödemenin kabul edileceği para cinsi, hesap numaraları bilgilerinin girilmesi gerekmektedir.

Rusya Federasyonu'na Türkiye'den e-ihracat gerçekleştirecek firmalar için Ozon İş Ortakları olarak tanımlanan lojistik firmaları aracılığıyla teslimat imkânı bulunmaktadır. İlaveten, Ozon üzerinden satış yapmak isteyen Türk girişimciler için detaylı bilgilere <https://seller.ozon.ru/tr/university/howtostart/> adresinden ulaşılabilmektedir.

Yandex Market: 2023 yılında Yandex pazaryerinde 1,5 milyar adet siparişte bulunulmuş ve 956,3 milyar Ruble (yaklaşık 10,3 milyar ABD Doları) tutarında ürün satışı gerçekleştirilmiştir. Yaklaşık 18,2 milyon kullanıcısı bulunmaktadır. Pazaryerinin 2024 yılı cirosu 322,3 milyar Ruble'dir (yaklaşık 3,5 milyar ABD Doları)²⁹.

Rusya Federasyonu'nda mukim serbest meslek, bireysel girişimci ya da şirket statüsüne haiz kişiler Yandex Market'te satıcı olarak kayıt olabilmektedir. Bir tüzel kişiliğin ya da gerçek kişinin Yandex Market pazaryerine sahip olması için bir Yandex uzantılı e-posta adresine sahip olması, bu elektronik posta üzerinden bir Yandex kimliği oluşturması gerekmektedir. Ardından <https://partner.market.yandex.ru/> sitesinden kayıt işlemleri gerçekleştirilmektedir. Yandex'e Rusya dışından da satıcı olarak kayıt olunabilmektedir.

Rusya'daki e-Pazar yerleri, komisyonlar, teslimat ve ödemeler hususlarında detaylı bilgi Müşavirlik raporlarının bulunduğu Müşavir Raporlarının bulunduğu <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/rusya-federasyonu/raporlarticaret.gov.tr/data/> adresinden ulaşılabilmektedir.

4.15.2 Özel Günler ve Bayramlar

Rusya Federasyonu'nda 2026 yılındaki resmi tatil ve bayram tarihleri aşağıda sunulmaktadır. Söz konusu tarihlerde devlet kurumları ve bankalar kapalı olup, öncesindeki gün de eksik zamanlı çalışmaktadır. Firmalarımızın devlet daireleri ile bankacılık işlemlerinde aşağıdaki tarihleri dikkate alarak iş planı yapmaları uygun olacaktır.

- 31 Aralık 2025 – 11 Ocak 2026 (Yeni Yıl Tatili ve Noel)
- 21-23 Şubat 2026 (Vatan Savunucuları Günü)
- 7-9 Mart 2026 (Dünya Kadınlar Günü)
- 1-3 Mayıs 2026 (İşçi Bayramı)
- 9-11 Mayıs 2026 (Zafer Günü)
- 12-14 Haziran 2026 (Rusya Günü)
- 4 Kasım 2026 (Ulusal Birlik Günü)
- 31 Aralık 2026 (Yeni Yıl Tatili)³⁰

²⁹ <https://yandex.ru/company/news/20-02-2025>

³⁰ <https://www.consultant.ru/law/ref/calendar/proizvodstvennye/2026>

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Dünyanın en yaygın sosyal medya platformları arasında bulunan Facebook, X ve Instagram Rusya'da yasaklanmış olup, Tiktok ve Youtube'a da erişim sağlanamamaktadır. Rusya'da yaygın olan sosyal medya platformları büyük çoğunlukla yerlidir. WhatsApp uygulaması Rusya'da çalışıyor olmakla birlikte, yerli ikamesi Telegram daha yaygın olarak kullanılmaktadır. Rusya'da kullanıcı sayısına göre en büyük sosyal medya platformları VKontakte, Odnoklassniki, Dzen ve Telegramdır.

VKontakte: Rusya'daki en yaygın sosyal medya platformu olup, aylık aktif kullanıcı sayısı 100 milyonun üzerindedir. Facebook uygulamasının Rusya'daki ikamesi olarak kabul edilebilir. Söz konusu sosyal medya platformu kullanıcılarının büyük çoğunluğu 35-44 yaş grubundadır. Reklam verme hakkında detaylı bilgiye <https://ads.vk.com/en> adresinden ulaşılabilmektedir.

Odnoklassniki: Aylık ortalama kullanıcı sayısı 43 milyondur. Kullanıcılarının büyük çoğunluğu 30-44 yaş arasındadır. Reklam verme hakkında detaylı bilgilere <https://ok.ru/page/odnoklassniki-advertising-cabinet> adresinden ulaşılabilmektedir.

Dzen: Günlük kullanıcı sayısı ortalama 30 milyondur. Blog ve haber takip hizmeti sunmakta olup, ayrıca arama motoru olarak kullanılmaktadır. Reklam hizmetlerine ilişkin bilgilere <https://dzen.ru/about/brands> adresinden ulaşılabilmektedir.

Telegram: 2013 yılında St. Petersburg'da kurulan Telegram, dünya genelinde en çok kullanılan mesajlaşma uygulamaları arasında yer almaktadır. Aylık kullanıcı sayısının bir milyarın üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Platforma ilişkin reklam ve iş birliği bilgileri <https://ads.vk.com/en> internet adresinde yer almaktadır.

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetleri

Avrasya Gümrük Birliği'nin 20 Aralık 2017 tarihli ve 107 sayılı Kararnamesi ile yurtdışı e-ticarette uygulanacak vergiler yeniden düzenlenmiştir. Bu çerçevede, yurtdışındaki çevrimiçi platformlardan yapılan alışverişlerde, sipariş verilen ürünün değerinin 200 avroyu veya ağırlığının 31 kilogramı aşması durumunda sipariş bedelinin %15'i oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır.

Öte yandan, Avrasya Gümrük Birliği kuralları çerçevesinde, yurtdışı çevrimiçi platformlardan satın alınan ürünler, gümrük işlemleri öncesinde süresiz olarak antrepolarda ve özel ekonomik bölgelerde depolanabilmektedir. Gümrük işlemleri gerçekleştirilmemiş ve özel ekonomik bölgelerde bekleyen söz konusu ürünler lisans ve kota uygulamalarından muaftır³¹.

³¹ https://www.alta.ru/ts_news/113167/#:~:text=2024%20%7C%20Альта-Софт-.Единая%20ставка%20ввозной%20пошлины%20для%20интернет-торговли%20в%20ЕАЭС%20может,18%20сентября%202024%20г.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Elektronik ticaretin düzenlenmesine ilişkin ülkemizdeki kanuna benzer bir düzenleme Rusya Federasyonu'nda bulunmamakla birlikte, uzaktan alışverişte güven ve şeffaflığın tesisi tüketici haklarının korunması³² ve veri koruma ve gizlilik³³ kanunları ile dolaylı olarak düzenlenmiştir.

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri

Rusya'da çevrimiçi alışverişin büyük kısmının yurtiçi alışveriş sitelerinden gerçekleştirilmekte olduğu ve en büyük e-ticaret pazar yerleri olan Wildberries, Ozon ve Yandex Market hakkında detaylı bilgilere 4.15.1 numaralı başlıkta yer verilmiştir. Söz konusu pazar yerlerinin lojistik hizmetleri büyük oranda benzerlik göstermektedir.

Wildberries, FBW ve FBS olmak üzere iki teslim modeliyle çalışmaktadır. Fulfillment by Wildberries teslim modelinde, satıcı ürününü tamamen Wildberries'in depolarında saklamak üzere teslim eder ve sipariş alma, ürünü saklama, sipariş için hazırlama, iade kabul etme ve yeniden paketleme hizmetlerini satın alır. Fulfillment by Seller (FBS) modelinde ise, Wildberries teslim noktalarına ürünü paketlenmiş ve teslimata hazır şeklinde iletmek yükümlülüğü satıcıya aittir. Wildberries tarafından ödemeler satıcının önceden kayıt altına aldığı, Rusya Federasyonu, Belarus, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan veya Ermenistan'da bulunan banka hesabına aktarılır. Haftalık olarak yapılabilen bu ödeme işlemleri için satıcının hesabından Wildberries'e talep gönderilmesi gerekmektedir. (Rusya yerleşik olmayanların banka hesabı açabilmelerine ilişkin bilgilere Müşavirlik raporlarının bulunduğu Müşavir Raporlarının bulunduğu <https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/rusya-federasyonu/raporlarticaret.gov.tr/data/> adresinden ulaşılabilmektedir.)

Benzer şekilde Ozon ile de FBO ve FBS olmak üzere iki teslim modeliyle çalışmak mümkündür. Fulfillment By Ozon (FBO) modelinde, satıcı ürününü Ozon'un depolarında saklamak üzere standartlara uygun olarak paketlenerek teslim eder. Ürünün saklanması, ödemenin alınması ürünün tüketiciye tesliminde paketlenmesi ve ulaştırılması Ozon pazaryerinin sorumluluğundadır. Diğer teslimat yöntemi olan Fullfilment By Seller (FBS) modelinde ise ürün paketlenmesi ve saklanması doğrudan satıcının sorumluluğunda iken Ozon tarafından sunulan "Ozon Rockets" kurye sistemi ile ürün müşterilere ulaştırılmaktadır. Bu model dışında firma tarafından doğrudan Ozon Teslimat noktalarına ya da doğrudan sipariş sahibine teslimat hizmetini gerçekleştirdiği realFBS modeli bulunmaktadır. Burada Ozon sadece pazaryeri işlevi görmektedir doğrudan sürece dâhil olmamaktadır. Rusya Federasyonu'na Türkiye'den e-ihracat gerçekleştirecek olan firmalar için Ozon İş Ortakları olarak tanımlanan lojistik firmaları aracılığıyla teslimat imkânı bulunmaktadır. Türkiye'de mukim satıcıların bu sistemden yararlanabilmelerini için teslimat yöntemlerinde bu hususun belirtilmesi gerekmektedir. Ürünün paketlenmesi ve etiketlenmesi tamamen bu modelde satıcıya ait olup ayrıca kendi deposundan/işyerinden Ozon İş Ortağına teslim etme yükümü de bulunmaktadır. Türkiye'de olan satıcılar için mal satışının özellikleri ve ödenen KDV'nin iadesi ile ilgili bilgiler Ozon tarafından hazırlanan <https://docs.ozon.ru/global/tr/fulfillment/rfbs/logistic-settings/selling-from-turkey/?country=TR> internet adresinden görülebilmektedir.

Yandex Market'te ise Fullfilment By Yandex (FBY), Fulfillment By Seller (FBS), Ekspres ve Delivery By Seller (DBS) olmak üzere dört ayrı teslimat modeli bulunmaktadır. FBY teslimat modeli pazaryerinde satışa sunulan ürünün tüketiciye ulaşmasına ilişkin tüm işlemlerin Yandex Market pazaryeri tarafından üstlenildiği bir sistemdir. Burada satıcı, ürünü pazaryerini deposuna

³² https://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_305/

³³ https://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_61798/

zamanında teslim etmekle yükümlüdür. FBS sisteminde, satılan ürün satıcı tarafından paketlenerek Yandex Market pazaryerine ait depo ya da teslim noktasına ulaştırılır. Ekspres modelinde 1-2 saat içinde teslimat gerçekleştirilebilen hızlı siparişler söz konusu olup, Yandex Market pazaryeri kuryesi tarafından ürün satıcının deposundan teslim alınmakta ve müşteriye iletmektedir. DBS modeli ise doğrudan satıcının ürünü kendisinin paketleyerek müşteriye doğrudan teslimatını yaptığı bir modeldir.

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Tanıtım faaliyetlerinin yerel şartlar göz önünde tutularak Rusça gerçekleştirilmesi, hazırlanacak reklam stratejilerinde özellikle yerel sosyal medya ve arama motorlarının kullanılması önem arz etmektedir. Rusya’da VKontakte, Odnoklassniki ve Telegram sosyal medya uygulamaları yaygın olarak kullanılmakta olup; “influencer” üzerinden tanıtım yapmak tercih edilen bir yöntemdir. Diğer taraftan, Youtube, Instagram ve Facebook Rusya genelinde yasaklanmış durumundadır. Bununla birlikte, pazaryerleri tarafından sunulan ve listeleme sıralamasını da doğrudan etkileyen tanıtım ve reklam paketlerinin faydalı olabileceği değerlendirilmektedir.

Rusya’da reklam ve iş tanıtımı açısından 2024 yılında en çok kullanılan çevrimiçi platform Telegram, ikinci sırada Yandex, üçüncü sırada ise VKontakte olmuştur³⁴.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Rusya mobilya sektöründe de tüm dünyada olduğu gibi teknolojik yenilikler, çevre bilincinin artması ve ihtiyaçlarının çeşitlenmesi nedeniyle bir dönüşüm gerçekleşmektedir. Özellikle pandemi sonrası dönemde artan konfor ve işlevsellik beklentileri ve sürdürülebilir malzeme kullanımı gibi kriterlerin ön plana çıkmasına yol açmıştır. Bu bağlamda, mobilya ürünlerinden beklenen özellikler yalnızca temel ihtiyaçları karşılamakla sınırlı kalmamakta; aynı zamanda estetik, dayanıklılık ve çevre dostu tasarım ilkeleriyle uyumlu olmasını da zorunlu kılmaktadır.

Enerji tasarrufu ve çevresel sürdürülebilirlik, mobilya seçiminde giderek daha belirleyici bir rol oynamaktadır. Tüketiciler, geri dönüştürülmüş malzemelerden üretilen veya çevreci üretim sertifikalarına sahip ürünlere yönelmektedir. Ayrıca, uzun ömürlü ve dayanıklı mobilyalara olan talep, “tek kullanımlık” tüketim alışkanlıklarından uzaklaşıldığının bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, 10 yıla varan garanti süreleri sunan ve servis ağı genişliği ile yedek parça erişimi konusunda güven veren markaların pazar payını artırdığı gözlemlenmektedir.

Dijitalleşme ve akıllı ev sistemlerine uyum, mobilya sektöründe yenilikçi ürünlerin öne çıkmasını sağlamıştır. Kablosuz şarj istasyonları entegre edilmiş çalışma masaları, LED aydınlatmalı kitaplıklar ve modüler duvar sistemleri gibi teknoloji odaklı çözümler, özellikle genç ve kentli nüfus tarafından talep görmektedir.

Hijyen ve sağlık odaklı tasarımlar, pandemi sonrası dönemde mobilya sektörünün öncelikli eğilimleri arasında yer almaktadır. Antibakteriyel kumaş kaplamalar, kolay temizlenebilir yüzeyler ve alerjen bariyeri oluşturan döşeme malzemeleri, tüketiciler tarafından artarak talep edilmektedir.

³⁴ <https://mediascope.net/>

Tasarım ve estetik beklentileri kapsamında, minimalist ve İskandinav tarzı ürünler popülaritesini sürdürmekle birlikte; pastel tonlar, mat siyah ve doğal ahşap renkleri gibi nötr paletler genel kabul görmektedir. Gömme (built-in) mutfak ve yatak odası çözümleri, hem mekân kullanım verimliliği hem de estetik bütünlük sağlaması nedeniyle tercih edilmektedir.

4.18 Sektörde Vergiler

Rusya Federasyonu tarafından ithal mallara Gümrük Vergisi, Katma Değer Vergisi ve bazı ürünlere de Özel Tüketim Vergisi olmak üzere üç çeşit vergi tahakkuk ettirilmektedir. Mobilya ürünleri satışında KDV oranı hâlihazırda % 20 olarak uygulanmakta, ancak, 1 Ocak 2026 tarihi itibarıyla % 22'ye yükseltilmesi planlanmaktadır³⁵. KDV, ürünün gümrük bedeli ve gümrük vergisi toplamı üzerinden hesaplanmaktadır. Özel tüketim vergisi ise lüks tüketim mallarına uygulanmaktadır. Ayrıca gümrük vergisinin yanında gümrük işlemleri için vergi matrahına bağlı olarak 775 Ruble (8 ABD Doları) ile 30.000 Ruble (326 ABD Doları) arasında değişen harç ödenmesi gerekmektedir. Vergi matrahına esas teşkil edecek tutar beyan edilmediği durumlarda ise ürün başına 6.000 (65 ABD Doları), 12.000 (130 ABD Doları) veya 20.000 (217 ABD Doları) tutarında gümrük işlemleri için harç ödenmesi gerekir. Ülkemiz mobilya ürünleri ihracatına Rusya Federasyonu tarafından uygulanan gümrük vergisi % 0 ile % 17,5 arasında değişmektedir. Söz konusu sektörde ülkemizden Rusya Federasyonu'na en çok ihraç edilen ürünler ve bu ürünlere Rusya Federasyonu tarafından uygulanan vergi oranlarına ilişkin tablo aşağıda sunulmaktadır.

GTİP	GTİP Adı	Gümrük Vergisi Oranı %
940320	Metalden diğer mobilyalar	%5-8 + 0.05 Euro kilo başına
940360	Ahşaptan diğer mobilyalar	%10 + 0.1 - 0.23 Euro kilo başına
940120	Motorlu taşıtlarda kullanılan oturmaya mahsus mobilyalar	%5-10 + 0.17 Euro kilo başına
940290	Tip. cerrahi. dışılıkta kullanılan mobilya. Masa. karyola vb aksam ve parçalar	%5
940399	Diğer mobilyaların aksam ve parçaları; ahşaptan olanlar hariç	%8 + 0.05 Euro kilo başına veya %10 + 0.08 Euro kilo başına
940350	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar	%10, 0.23 Euro kilo başına
940171	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş. kaplanmış diğer mobilyalar	%10 + 0.08 Euro kilo başına
940161	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş. kaplanmış diğer mobilyalar	0.44 Euro kilo başına az olmamak şartıyla %12.5
940370	Plastik maddelerden mobilyalar	%5-10 + 0.075 Euro kilo başına
940139	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve sandalyeler; ahşaptan olanlar hariç	%10 0.08 Euro kilo başına

³⁵ <https://www.kommersant.ru/doc/8141150>

Ayrıca, gümrük vergileri bilgileri Avrasya Ekonomik Komisyonu sayfasında <https://eec.eaeunion.org/comission/departement/catr/ett/> GTİP bazında yer almaktadır. Öte yandan, ülkemiz ile Rusya arasında Basitleştirilmiş Gümrük Hattı kurulmuş olup, söz konusu yeşil koridor sayesinde ürünlerin ihracatında, belgelerin elektronik olarak önceden gönderilmesi sonucu gümrük işlemleri daha hızlı gerçekleştirilebilmektedir. Söz konusu hattın kullanımı için ülkemizde Türkiye İhracatçılar Meclisine başvurulması gerekmektedir.

4.19 Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Kamu kurumlarında kullanılmak üzere alınacak mobilyaların yurtdışından temin edilmesi başbakanlık kararı ile 2017 – 2019 yılları arasında yasaklanmış olup, hâlihazırda söz konusu yasak yürürlükte bulunmamaktadır³⁶.

Diğer taraftan, Rus Hükümeti'nin yayımladığı “Mal Alımlarında Asgari Rus Menşei Payına İlişkin Kararname” çerçevesinde 2021 yılından bu yana mobilya alımına ilişkin kamu ihalelerinde Rus menşeli ürünlerin asgari payı %75 olarak belirlenmiştir³⁷. Firmalarımızın, ayrıca, kamu ihalelerine katılmadan önce ihale şartlarını ve güncel mevzuatı dikkatlice incelemesi önem taşımaktadır.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar

2022 yılında meydana gelen jeopolitik gelişmelerin etkisiyle, sektörde mobilya üreticisi batılı firmalar, Rus bankalarına yönelik yaptırımlar nedeniyle para transferi problemleri yaşamış, mevcut varlıklarını Rusya dışına transfer etmek isteyenlere Rusya tarafından yüksek vergiler uygulanmış, bazı varlıkları stratejik oldukları gerekçesiyle kamulaştırılmıştır. Buna ilaveten, Avrupa ile sınır kapılarının kapanması, taşımacılık hizmeti veren büyük firmaların Rusya'ya hizmetlerini durdurması nedeniyle lojistik maliyetlerde dramatik artışa maruz kalmıştır. Rusya pazarında önemli payı bulunan IKEA, Ashley Furniture ve JYSK gibi yabancı firmalar ürün tedarikini durdurduklarını ve mevcut fabrikalarında üretimi sonlandırdıklarını açıklamışlardır. Eski stokları ve paralel ithalat olarak Rusya'ya getirilen bazı ürünleri halen piyasada bulunmakla birlikte, pazardaki hâkimiyetleri sona ermiş, ülkemiz firmaları lehine pazarda büyük bir rekabet avantajı ortaya çıkmıştır.

Sektörde yaşanan bu gelişmeler sonrasında Rusya'nın mobilya ithalatı zirve noktası olan 2021 yılında 2,7 milyar ABD Doları seviyesinde iken %37 azalmış ve 2022 yılında 1,7 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Son iki yılda ithalat yatay bir seyir izlemiş ve yaklaşık 1,2 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir. İthalat gerçekleştirilen ülkelerin paylarında ise göze çarpan değişiklikler olmuş ve Çin payını arttırmıştır.³⁸

2024 yılında, Rusya mobilya perakende satışlarında önceki yıla göre % 9 oranında artışla 593 milyar Ruble (6,4 milyar ABD Doları) tutarında gerçekleştirilmiştir. Toplam satış tutarlarında meydana gelen bu artış yalnızca fiyatlardaki yükselişten kaynaklanmamış olup, satış adedi olarak da 2024 yılında bir önceki yıla göre %8 oranında artışla 45 milyon adet ürün satılmıştır.

Rus nüfusunu arttırmaya yönelik hükümet politikaları, evlilik kredisi ve çocuk yardımları, yeni konut projelerinin artması, demografik hareketlilik gibi sebeplerle mobilya talebinde artış bulunmakta, söz konusu talep fazlası yerli üretim ve ithalat yoluyla karşılanmaya çalışılmaktadır.

³⁶ <http://government.ru/docs/29193/>

³⁷ <http://government.ru/docs/all/131253/>

³⁸ trademap.org, mirror data

Rusya pazarında son dönemde oluşan bu durum Çin ve ülkemiz firmaları için az rastlanır bir fırsat sağlamaktadır. Rusya pazarında Çin ürünlerine karşı yaygın olan düşük kalite algısı, ülkemizin Rusya'ya coğrafi olarak yakın olması, karayolu, deniz yolu ve hava yolu ile ulaşım kolaylıkları, 500 yıllık köklü ticari ilişkiler, Rus tüketicilerin Türk ürünlerine aşinalığı, müteahhitlik firmalarımızın aktif faaliyetleri ülkemiz firmalarını rekabette öne çıkarmaktadır. Rusya pazarında mobilya talebinin önümüzdeki dönemde artış göstereceği ve söz konusu sektörde faaliyet gösteren ülkemiz firmaları için alternatif pazarlarda yaşanması beklenen daralma da dikkate alındığında, Rusya'nın pazar büyüklüğü, rekabet ortamı, lojistik avantajları ile mobilya sektöründe ihracatımız için potansiyel arz ettiği değerlendirilmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler

Rusya pazarında ülkemiz firmalarının en büyük rakibi Çin firmalarıdır. ABD tarafından Çin menşeli ürünlere uygulanan gümrük tarifesinin yükseltilmesine bağlı olarak, pazar kaybı yaşayan Çin firmalarının Rusya pazarına yönelmesi, arz fazlası olan Çin ürünlerini fiyat düşürerek Rusya pazarına yönlendirmeleri ve Rusya pazarındaki paylarını arttırmayı hedeflemeleri durumlarında, ülkemiz firmaları Rusya pazarında artan rekabet ile karşılaşabilecektir.

Diğer taraftan, Rus basınında, jeopolitik belirsizliklerin Rusya lehine neticeleneceği, yaptırımların hafifleyeceği, batılı firmaların Rusya'ya geri dönmek için görüşmeler yaptığı muhteviyatında haberler çoğalmıştır. Söz konusu haberleri doğrulayan şekilde, sektördeki önemli firmalardan IKEA'nın bu yıl ticari marka tescil kaydını Rusya Federal Fikri Mülkiyet Servisinde (Rospatent) Ağustos 2033 yılına kadar uzattığı bilinmektedir³⁹. 2022 öncesi piyasa ortamına hızlı bir geri dönüşün gerçekleşme ihtimalinin zayıf olduğu tahmin edilmekle birlikte, batılı firmaların Rusya pazarına geri dönmeleri durumunda da ülkemiz firmaları artan rekabet ile karşılaşabilecektir.

2022 yılından bu zamana yaşanmakta olan jeopolitik gelişmelerin mevcut durumdan kötüye gitmesi halinde, Rusya'ya uygulanmakta olan yaptırımların artırılması ve savunma harcamalarının bütçe üzerindeki baskısı Rusya ekonomisini olumsuz etkileyebilecek ve alım gücünün ve talebin azalmasına yol açabilecektir. Ayrıca, Rusya'da rutin halini almış insansız hava aracı düşmesi ve saldırı haberleri ekonomide büyük dalgalanmalara yol açmamakla birlikte, komşu ülkeler ile mevcut durumun kötüye gitmesi halinde güvenlik sıkıntıları yaşanabilmesi olasıdır.

7. Mobilya Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Mobilya sektöründe faaliyet gösteren firmalarımız için Rusya pazarı, diğer geleneksel ihracat yaptıkları ülkelerden farklı özellikler taşımaktadır. Reklam ve pazarlama amacıyla batı ülkelerinde yaygın kullanılan Google, Facebook, Whatsapp, Instagram ve Youtube mobil uygulamaları üzerinden yapılacak çalışmalar Rusya pazarında beklentileri karşılamayacaktır. Bunun yerine Rusya'da söz konusu uygulamaların muadili olan Yandex, Telegram, Rutube ve VK uygulamaları üzerinden reklam ve tanıtım çalışmaları yürütülmesi yerinde olacaktır. Günümüzde tüketicilerin büyük ölçüde ürünleri çevrimiçi araştırarak satın alma kararı veriyor olmaları nedeniyle, web sitesine özen göstermek, sosyal medya yönetimini aktif bir şekilde yürütmek ve dijital reklam stratejileri uygulamak, marka bilinirliğinin artırılmasına katkı sağlayacaktır.

³⁹ <https://www.kommersant.ru/doc/6494740>

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

2022 yılı Şubat ayından itibaren vuku bulan jeopolitik gelişmeler neticesinde birçok ülke tarafından Rusya'ya geniş kapsamlı ekonomik yaptırımlar getirilmiştir. Bu çerçevede, Rusya ile ticaret yapan firmalarımızın sözleşmelerinde bankacılık ve uluslararası para transferi hususlarını netleştirmeleri önem taşımaktadır. Ayrıca, firmalarımızın Rusya dışındaki yabancı ülkelerde bulunan ticari ve ekonomik faaliyetlerinde olumsuz durumlarla karşılaşmamaları için Rusya'da iş yaptıkları firmaları ve bu firmaların sahiplerini söz konusu yönden de araştırmalarında fayda bulunmaktadır.

9. Genel Değerlendirme

Küresel mobilya ticaret hacmi, 2024 yılı itibariyle 791 milyar ABD Dolar büyüklükte olup, ortalama % 5,9 büyüme oranı ile 2034 yılına kadar 995 milyar ABD Dolarla ulaşacağı tahmin edilmektedir⁴⁰. Rusya perakende mobilya ticareti ise küresel pazarın %1'inden küçük olup aynı dönemde 593 milyar Ruble (6,4 milyar ABD Dolar) olarak gerçekleşmiştir. 2029 yılına kadar Rusya mobilya perakende ticaretinin 750 milyar Ruble'ye (8,1 milyar ABD Doları) ulaşması beklenmektedir.

Öte yandan, Rusya Federasyonu'nun mobilya ithalatı en yüksek seviyesine ulaştığı 2021 yılındaki 2,7 milyar ABD Doları seviyesinden, 2022 yılında yaşanan jeopolitik gelişmeler ve yabancı firmaların pazardan ayrılmasıyla 2024 yılında 1,2 milyar dolar seviyesine düşmüştür⁴¹ 2022 yılında meydana gelen jeopolitik gelişmelerin etkisiyle, Rusya mobilya sektöründeki batılı firmalar, Rus bankalarına yönelik yaptırımlar nedeniyle para transferi problemleri yaşamış, mevcut varlıklarını Rusya dışına transfer etmek isteyenlere Rusya tarafından yüksek vergiler uygulanmış, bazı varlıkları stratejik oldukları gerekçesiyle kamulaştırılmıştır. Avrupa ile sınır kapılarının kapanması, taşımacılık hizmeti veren büyük firmaların Rusya'ya hizmetlerini durdurması nedeniyle lojistik maliyetlerde dramatik artışa maruz kalmıştır. Rusya pazarında önemli payı bulunan IKEA, Ashley Furniture ve JYSK gibi firmalar Rusya'ya ürün tedarikini durduklarını ve mevcut fabrikalarında üretimi sonlandırdıklarını açıklamışlardır. Eski stokları ve paralel ithalat olarak Rusya'ya getirilen ürünleri halen piyasada bulunmakla birlikte, pazardaki hâkimiyetleri sona ermiş, ülkemiz firmaları lehine pazarda büyük bir rekabet avantajı ortaya çıkmıştır.

Geleneksel pazarlarımızda ihracatın giderek zorlaştığı mevcut dönemde, ülkemiz firmalarının Rusya pazarındaki rekabet avantajından en iyi şekilde faydalanabilmesi için üreticilerimizin estetik, dayanıklılık, çevre dostu ve modern tasarım ilkelerine adapte olabilmesi ve fiyat avantajını koruyabilmesi önem taşımaktadır.

Dünya mobilya üretiminde ilk onda yer alan ve 2024 yılı itibariyle 5 bini büyük ölçekli 38.000 firmanın mobilya üretimi gerçekleştirdiği ülkemizin yıllık 4,5 milyar dolar mobilya ihracatı bulunmaktadır. Rusya'ya en çok mobilya ihracatı gerçekleştiren dört ülkeden biri olarak, hâlihazırda %4 olan pazar payımızın önümüzdeki dönemde artırılabilceği değerlendirilmektedir⁴².

⁴⁰ <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/furniture-global-market-report>

⁴¹ trademap.org, mirror data

⁴² <https://ticaret.gov.tr/data/5b87000813b8761450e18d7b/Mobilya%20Sekt%C3%B6r%C3%BC%20Raporu%202021.pdf>

10. Yararlı Adresler

<https://www.alt.ru/tnved/> Rusya tarafından uygulanmakta olan gümrük ve katma değer vergisi oranlarına ilişkin bilgilere yukardaki bağlantı adresinden ulaşılmaktadır

<https://basis.myseldon.com/en/landing> İthalatçı firma bilgisi alınabilecek açık kaynak

Müşavirlik Raporları:

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/avrupa/rusya-federasyonu/raporlar>

İhale takibi:

<https://zakupki.gov.ru/epz/main/public/home.html>

Fuarlar:

<https://www.meb-expo.ru/en/>

<https://www.umids.ru/en-GB/>

İstatistik:

Trademap - <https://www.trademap.org>

<https://statista.com/>

Etiketleme ile ilgili yararlı linkler:

ROSTANDART Federal Teknik Düzenleme ve Metroloji Kurumu

<https://www.rst.gov.ru/portal/gost>

<https://markirovka.ru>

<https://честныйзнак.рф/>

E-ticaret Pazar yerleri:

Wildberries <https://www.wildberries.ru/>

Ozon <https://www.ozon.ru/>

Yandex Market <https://market.yandex.ru/>

MegaMarket <https://megamarket.ru/>

SberMarket <https://kuper.ru>

Avito <https://www.avito.ru/>

AKİT Rusya (Rusya E-Ticaret Şirketleri Derneği) <https://akit.ru/>

Rusya Mobilya ve Ağaç İşleme İşletmeleri Birliği (AMDPR) <http://amedoro.com/ru/>

Ağaç İşleme İşletmeleri Birliği (DREVMAS) <http://www.rosdrevmash.ru>

Ağaç Sanayi ve Ağaç İhracatçıları Birliği <https://www.sllr.ru>

Mobilya Kumaş ve Yan Sanayi Tedarikçileri Derneği <https://apmtk.ru>

11. Kaynakça

1. Rusya Federasyonu Hükümeti

<http://government.ru/>

2. Rusya Federal Gümrük Servisi

<https://customs.gov.ru>

3. Rosstat (Rusya İstatistik Kurumu)

<https://rosstat.gov.ru/>

4. Avrasya Ekonomik Birliği

<https://eaeunion.org>

5. Avrasya Gümrük Birliğinin sertifikasyon kuruluşları ve denetim laboratuvarlarının (merkezlerinin) tek sicili

<https://eec.eaeunion.org/comission/department/deptexreg/otsenka-sootvetstviya/edinyy-reestr-organov.php>

6. Avrasya Gümrük Birliği gümrük vergileri

<https://eec.eaeunion.org/comission/department/catr/ett/>

7. Gazeteler ve medya:

<https://www.rbc.ru/>

<https://www.kommersant.ru/>

<https://marketing.rbc.ru/>

<https://rg.ru/>

<https://lesprominform.ru/>

<https://mediascope.net/>

<https://www.thebusinessresearchcompany.com>

8. Mevzuat ile ilgili sayfa

<https://www.consultant.ru>